

Din, dil ve sanat buhranları sona ermedikçe trafik kazaları da azalmayıp artacaktır...

Trafik kazaları niçin bu kadar çoğalıyor?

Türkiye'de trafik kazaları niçin bu kadar çoğalıyor? Gündelik gazeteleri elime almaya korkuyorum! Hemen her gün beş on kişi taşıt kazasında ölüyor! Bütün sakımlara rağmen, kazalar yine oluyor, gitgide de çoğalıyor. Bu kazalar neden ileri geliyor, niçin bu kadar çok kazalar oluyor?

Kaza'nın ne olduğunu bilmeyen bir insan için bu sorunun karşılığı vermek pek kolaydır; «Şoförlerin dikkatsizliği» der geçer! Peki ama, bu kazaların olmasında şoförler kadar halkın da rolü yok mudur? Elbet var. Öyleyse, hem şoförleri, hem de halkı kazaya sürükleyen ortak bir neden, ya da nedenler var. Bunlar nedir?

Bir kere yolların darlığı, yamukluğu, araçların çürüklüğü, geçitlerin yokluğu, şoförlerin acemiliği gibi kanunun maddi teknik yönü ile ilgili olan parçasını bir yana atalım. Ondan sonra şu soruyu soralım: Trafik ile ilintili olan bütün eksikler, aksaklıklar ortadan kaldırılacak olsa, Türkiyedeki kaza nisbeti birdenbire azalıp normal durumuna gelecek mi? Meselâ, bu kaza nisbeti Güney Amerika memleketlerinden birinde olduğu gibi, onbinde altıbuçuğa kadar düşebilecek mi? Hiç sanmıyorum. Bütün tedbirler alındıktan sonra dahi Türkiye'

deki trafik kazaları normalin üstünde kalacaktır. Niçin?

Çünkü, teknik aksaklığı kazaların tek etkeni değildir. Kazaların bir de psikolojik etkeni vardır. Bu etken, sanılabileceği gibi, ikinci kereden bir etken değil, tersine ilk etken, hakim

mak isteriz. Doğru mudur? Acaba, bu gibi kazaların daha derin bir nedeni yok mudur?

Bu çok nazik, ince konu üzerinde yaptığım çalışmaların sonunda elde ettiğim kaniyi burada açıklamak isterim. Ben çok dalgın bir insan olmakla birlikte, elimden kaymış olan bir su bar-

Şahsiyet, kişilik dediğimiz bir şey vardır. O, her zaman normal durumda değildir. Şahsiyetin görevlerinden biri insanla çevresi arasındaki anlaşmayı sağlamaktır. Bu da insanın birliğini, bütünlüğünü korumakla olur. Sarhoşluk, dalgınlık, üzüntü, sıkıntı olmalarında bu kişilik parçalanır, birliğini, bütünlüğünü kaybeder, psikolojik otomalizma denilen anarşi oluşu başlar. Artık el ayak tutmaz. Kişilik evrilme, uyuşma yetkisini yitirir.

İşte, Türkiye'de olmakta olan ve sürüp giden, kazaların asıl nedeni bu üzüntüdür. Türkiye tarihinin çok üzüntülü bir devrini yaşamaktadır. Türkiye'de bir din buhranı, bir dil buhranı, bir sanat buhranı vardır. Bu buhranlar geçmedikçe trafik kazaları azalmayacak, artacaktır.

Yazan: İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

etkendir. Daha ileri gidip şunu da söyleyeceğim. Teknik aksaklıklarının da ilk nedeni yine bu psikolojik etkindir. Psikolojik etkenler hep gizli kalan, göze hiç çarpmayan etkenlerdir. Günün birinde elimizdeki çay bardağını düşürürüz. Üstümüz ıslanır, bardak kırılır. Bu olayı dikkatsizlikle açıklamak isteriz! Bu gibi kazaları yapanları hep dikkatsizlikle suçlandır-

dağını düşerken havada yaladığımız çok olmuştur. Bunu yapmak o kadar kolay bir iş değildir. Hem dikkat, hem de çeviklik ister. Bu işi başarı ile yapan ben, sık sık da bardak, kalem, silgi, para gibi şeyleri elimden düşürdüğümü bilirim. Aynı benliğin, aynı kişiliğin birisine taban tabana, zıt olan bu iki davranışını nasıl açıklamalı?

1966
YILINDA

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanhisi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200206